

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіональним центром з надання безоплатної вторинної
правової допомоги у Київській області
локального плану заходів на I квартал
з виконання Регіонального плану надання безоплатної правової допомоги
у Київській області на 2023 рік

ЗМІСТ

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

[1.1] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

[1.2] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

[1.3] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

[1.4] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

Розділ II. Результативні показники діяльності

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

1.1 Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості населення необхідно задля того, щоб люди могли отримати правові знання і навички для захисту своїх прав, використовувати наявні правові можливості для пошуку конкретних шляхів розв'язання щоденних правових проблем, а також для посилення відповідальності й підзвітності влади.

З огляду на зазначене, Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області (далі – Регіональний центр) забезпечується постійна робота з надання правової допомоги, підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми, підвищення готовності людей докладати зусиль для вирішення правових проблем.

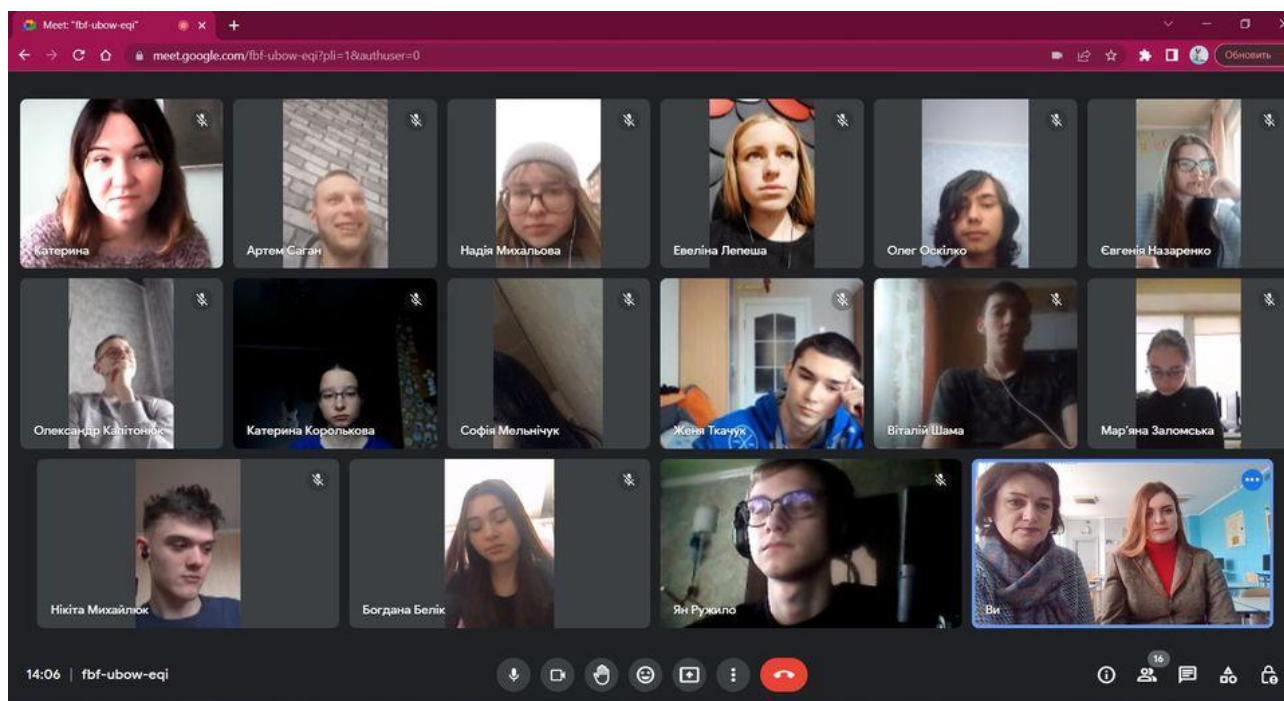
Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми включає в себе завдання з визначення конкретних цільових груп та аудиторії, напрямів та наповнення правопросвітницьких заходів на підставі аналізу даних; навчання людей користуватися своїми правами та не порушувати права інших; навчання людей захищати свої права; сприяння формуванню нульової толерантності до дискримінації та насильства.

На виконання цих завдань Регіональним центром у 1 кварталі 2023 року здійснено наступні заходи.

З метою збільшення частки людей, які можуть вирішити свої правові проблеми у правовий спосіб Регіональним центром готуються та проводяться правопросвітницькі заходи для різних категорій населення (дітей та молоді, військових, в тому числі учасників бойових дій, людей з обмеженими можливостями, внутрішньо переміщених осіб, засуджених осіб, тощо); в закладах та установах Київського регіону поширюються інформаційно-правові роздаткові матеріали та матеріали про систему БПД; організуються та

проводяться заходи з «вуличного» інформування, інформаційні зустрічі з населенням; висвітлюється інформація про діяльність Центру у ЗМІ та мережі інтернет.

Так, 31 січня фахівчиною Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області Ольгою Апанович для студентів 3-го курсу Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну був проведений правопросвітницький захід на тему: «Дискримінація працівників на робочому місці».

Під час вказаного заходу юристка розповіла третьокурсникам що таке дискримінація, які її форми, види та як вона проявляється на робочому місці, навела приклади несправедливого відношення до працівника та зазначила як захистити свої права у випадку дискримінації на роботі.

Крім того, з учасниками заходу обговорили що таке мобінг, які його ознаки та яка відповідальність настає за систематичне цькування на робочому місці.

По завершенню заходу всі учасники дійшли до висновку, що дотримання принципу недопущення дискримінації у сфері праці повинно бути реалізовано на всіх етапах трудових відносин: при укладенні трудового договору, переведенні на іншу роботу, оплаті праці та звільненні.

Плідна співпраця заради спільної мети є запорукою успіху правильного виховання суспільства. З метою підвищення рівня правової обізнаності студентів та школярів працівники системи БПД Київщини спільно з партнерами з різних державних та громадських організацій постійно проводять правопросвітницькі заходи на важливу правову тематику.

21 лютого фахівчиня Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області Ольга Апанович разом з поліцейськими Білоцерківського районного управління поліції провела правопросвітницький захід для студентів другого та третього курсу Білоцерківського гуманітарно-педагогічного коледжу на тему: «Протидія кібербулінгу та кібергрумінгу в Україні».

Юристка розповіла студентам що таке кібербулінг та які є його види, навела приклади його прояву під час користування соціальними мережами, детально описала особу агресора, жертви та спостерігача та розкрила поняття "тролінгу", "флеймінгу", "хепіслепінгу" та кібергрумінгу.

Окрім того, поліцейські розповіли дітям про відповідальність, яка настає за вчинення кібербулінгу та кібергрумінгу у віртуальному просторі та навели приклади застосування до кривдника адміністративної відповідальності.

По завершенню заходу усі присутні дійшли до висновку: якщо ви стали жертвою кібербулінгу чи кібергрумінгу - головне не боятися повідомити дорослих та працівників поліції про наявність переслідування, жорстокого поведження та цькування у кіберпросторі .

23 березня 2023 працівниця Регіонального Ольга Апанович завітала до Білоцерківського ліцею іноземних мов-гімназії № 9 Білоцерківської міської ради Київської області для проведення лекції на тему: «Запобігання та протидія кібербулінгу та кібергрумінгу в Україні».

Під час проведення лекції школярі задавали запитання та наводили приклади кібербулінгу у їхньому освітньому середовищі. По завершенню заходу учням роздали інформаційні матеріали про надання безоплатної правової допомоги дітям.

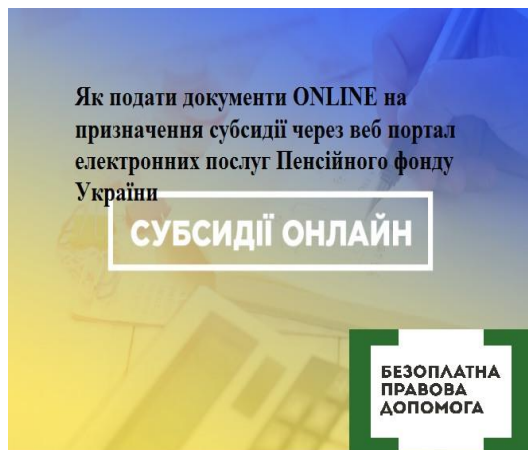
З метою підвищення спроможності людей до ідентифікації правових проблем та готовності докладати зусиль для їх вирішення Регіональним центром проведені заходи з розробки та розповсюдження інформаційних матеріалів з відображенням моделей рішень/алгоритмів дій для вирішення правових проблем; редагування та підтримка в актуальному стані правових консультацій, розміщених на довідково-інформаційній платформі правових консультацій WikiLegalAid; висвітлення інформації про успішні кейси захисту/відновлення порушених прав людини на інтернет ресурсах Центру та партнерів.

Взимку в Україні досить гостро стояло питання безперервного забезпечення населення електроенергією, у зв'язку з чим власники підприємств намагаються відшукати резервні джерела електроживлення, закупаючи електростанції та інше обладнання, яке б надало змогу повноцінної роботи.

02 січня 2023 року на сторінці центру в Facebook розміщена [стаття](#) про зміни до Податкового та Митного кодексів України, які спрямовані на сприяння відновленню енергетичної інфраструктури. Зазначено перелік товарів, що тимчасово, на період дії воєнного стану в Україні, але не більше ніж до 1 травня 2023 року, звільняються від оподаткування ввізним митом товари, що ввозяться на митну територію України для вільного обігу підприємствами або громадянами, у тому числі переміщуються (пересилаються) на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

Через введений воєнний стан у багатьох громадян виникли труднощі з вільним пересуванням країною, тому українці все частіше звертаються до

органів державної влади через електронні сервіси. У зв'язку з цим 10 січня 2023 року на сторінці центру в Facebook Регіонального центру представлений [алгоритм дій](#) для подачі документів на призначення житлових субсидій через веб портал електронних послуг Пенсійного фонду України.

На тимчасово окупованих територіях України все частіше трапляються непоодинокі випадки, коли російські загарбники під фізичним впливом примушують наших громадян вчинювати протиправні діяння, що заподіюють шкоду правоохоронюваним інтересам інших громадян або державі. Саме тому громадянам України важливо знати про статтю 40 Кримінального кодексу України та фактори при яких вказана стаття може бути застосована.

12 січня 2023 на Facebook сторінці Регіонального центру [розміщені роз'яснення](#) норм статті 40 ККУ, які визначають, що не є злочином дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками, наведена сукупність факторів яка повинна враховуватись при застосуванні статті 40 ККУ.

18 січня 2023 підготована та розміщена на сайті системи БВПД правова інформація, що має на меті допомогти особам з інвалідністю уникнути проявів дискримінації з боку роботодавця при працевлаштуванні.

Право на працю осіб з інвалідністю означає отримання можливості на рівні з іншими заробляти собі на життя працею, яку особа з інвалідністю вільно вибрала чи на яку вона вільно погодилась, в умовах, коли ринок праці та виробниче середовище є відкритими, інклюзивними та доступними для осіб з інвалідністю.

В статті даються відповіді на питання, що найчастіше виникають у осіб з інвалідністю при влаштуванні на роботу:

- Які документи потрібно надати роботодавцю при працевлаштуванні на роботу?
- Які існують пільги при працевлаштуванні осіб з інвалідністю?
- Як захистити свої права людині з інвалідністю?

Зі даною статтею можна [ознайомитися](#) на сайті Координаційного центру з надання правової допомоги.

В статті розміщеній 27 січня 2023 в соціальній мережі Facebook роз'яснюється, як реалізувати право працівника на дострокову пенсію в умовах

воєнного стану, адже наразі часто на підприємствах здійснюються зміни в організації виробництва та праці, відбувається реорганізація чи банкрутство або, навіть, ліквідація установи, що неминуче веде до скорочення чисельності штату працівників або повного їх звільнення. Бувають ще гірші випадки, коли здоров'я людину підводить і вона не може вже працювати, а до виходу на пенсію залишилось не багато.

В статті фахівчиня Броварського бюро правової допомоги Аліна Бобильова докладно [пояснює](#) які кроки потрібно зробити особі, коли вона опинилась в подібній ситуації.

В статті Регіонального центру, розміщеній 7 лютого 2023 в соціальній мережі Facebook розповідається про таке небезпечне соціальне явище як онлайн-грумінг, або кібергрумінг, що являє собою новий вид сексуального

насилства проти дітей в інтернеті. Він полягає в тому, що шахрай з метою обману та корисливих мотивів реєструються в соціальних мережах під несправжніми акаунтами підлітків, щоб отримати від однолітків відверті матеріали (інтимні фото, відео), гроші або змусити до особистих зустрічей в офлайн. Також в статті наводяться рекомендації фахівців для дітей та їх батьків якщо вони потрапили в таку ситуацію. Докладніше з матеріалом можна ознайомитися за [ПОСИЛАННЯМ](#).

В умовах воєнного стану багато українських чоловіків проходять службу в Збройних Силах України, не маючи змоги на відпочинок, що зумовлено постійними наступальними діями з боку Російської Федерації. Однак

кожен, хто перебуває далеко від дому та бореться за свою батьківщину, має бажання провести час у сімейному колі з близькими та рідними людьми, саме тому роз'яснення стосовно надання відпустки військовослужбовцям є надзвичайно актуальним та важливим питанням сьогодення.

Відповіді на питання хто ж відноситься до військовослужбовців та що передбачає право військовослужбовця на відпустку можна отримати ознайомившись з [матеріалом](#), розміщеним 1 березня на сторінці Регіонального центру.

Через збройну агресію Російської Федерації проти українського народу з кожним днем в Україні зростає кількість дітей, які позбавленні батьківського піклування, саме тому тема усиновлення є надзвичайно важливим питанням

сьогодення.

В [статті](#), що підготовлена фахівчицею Регіонального центру Ольгою Апанови міститься перелік кроків, які необхідно зробити, якщо громадянин України вирішив усиновити дитину.

Принципи толерантності та недискримінації відіграють все більшу роль у регулюванні суспільних відносин. Держава має гарантувати усім громадянам незалежно від їх статі, релігійних переконань, раси, кольору шкіри, етнічного походження, мови, політичних та інших поглядів рівні політичні, соціальні, економічні та культурні права і свободи, оскільки це є важливим етапом формування демократії в країні та передумовою на шляху до європейської інтеграції. Саме тому тема дискримінації за расовою ознакою є надважливим питанням для України на теперішній час.

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

#Консультація_БПД

Як захистити свої права, якщо особа зазнала дискримінації за ознакою раси

В [статті](#) Регіонального центру від 22 березня 2023 в Facebook можна знайти відповіді на наступні питання:

- Що ж являє собою поняття дискримінації?
- Що означає дискримінація за расовою ознакою?
- Які органи державної влади наділені повноваженнями щодо протидії дискримінації в Україні?
- Як захистити свої права, якщо особа зазнала дискримінації за ознакою раси?
- Яка відповідальність настає за порушення законодавства про запобігання та протидію дискримінації?

Також Регіональним центром здійснюється редагування та підтримка в актуальному стані правових консультацій, розміщених на довідково-інформаційній платформі правових консультацій WikiLegalAid у встановленому порядку

Протягом 1 кварталу 2023 року, з урахуванням чинного законодавства, були відредаговані та приведені до актуального стану правові консультації на наступні теми:

- Побачення засуджених з родичами, адвокатами та іншими особами. Телефонні розмови;
- Порядок одержання та відправлення грошових переказів та передач в слідчий ізолятор;
- Судимість. Правові наслідки судимості;
- Участь захисника у процесі видачі особи (екстрадиції);
- Особливості відбування покарання засудженими вагітними жінками, матерями-годувальницями і жінками, які мають дітей віком до трьох років;
- Договір найму (оренди) транспортного засобу.

Регіональним центром постійно здійснюється **висвітлення інформації про успішні кейси захисту/відновлення порушених прав людини на інтернет ресурсах Центру.**

14 лютого 2023 на сторінці центру у Facebook опублікований успішний кейс про те, як у 2016 році, тікаючи від війни, пані Світлана переїхала до Броварів, що на Київщині. Місто, де раніше проживала жінка, було тимчасово окуповане російськими загарбниками. Згодом у пані Світлани померла мати, яка проживала на тимчасово окупованій території. У зв'язку із смертю матері пані Світлана звертається до нотаріуса для відкриття спадщини та отримує свідоцтво про право на спадщину за законом, яким посвідчено, що спадщина, на яку видано свідоцтво, складається з недоотриманої суми пенсії.

Як з'ясувалося, починаючи з 2018 року мати жінки не отримувала ніяких виплат від управління пенсійного фонду України. Враховуючи зазначені обставини, пані Світлана вирішує звернутись до управління пенсійного фонду

України, на обліку в якому перебувала її мати, з проханням виплатити їй заборговану суму.

Управління пенсійного фонду відмовило пані Світлані у виплаті коштів, посилаючи на ст. 46 Закону України «Про загальнообов'язкове державне

ДОПОМОГЛИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІЙ ОСОБІ СТЯГНУТИ НЕДООТРИМАНУ ПЕНСІЮ, ЯКА НАЛЕЖАЛА ЇЙ В ПОРЯДКУ СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ

пенсійне страхування»: «Нараховані суми пенсії, на виплату яких пенсіонер мав право, але не отримав своєчасно з власної вини, виплачуються за минулий час, але не більше ніж за три роки до дня звернення за отриманням пенсії... Розмір недоотриманої пенсії буде зменшено в залежності від дати звернення до територіального органу Пенсійного фонду особи, яка має право на спадщину із оформленим свідоцтвом про право на спадщину».

Прочитати як працівники Броварського бюро правової допомоги допомогли пані Світлані подолати труднощі можна за [ПОСИЛАННЯМ](#).

1.2 Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

З метою підвищення рівня обізнаності громадян про систему надання безоплатної правової допомоги Регіональним центром здійснюються заходи з визначення рівня обізнаності людей про систему надання БПД та задоволеності її роботою, інформування про право на безоплатну правову допомогу та порядок його реалізації та підвищення впізнаваності системи БПД, здійснюється залучення партнерів до підвищення рівня обізнаності про систему БПД.

Активно поширюються інформаційно-правові роздаткові матеріали та матеріали про систему БПД в судах, правоохоронних органах, в місцях несвободи, в закладах охорони здоров'я, інтернатах, дитячих будинках, ЗОШ, ВУЗах, ЦНАПах, в громадських приймальнях, юридичних клініках, бібліотеках, Укрпошті, державній службі зайнятості, транспорті і т.д.

4 січня жителів Пищиківського старостинського округу №3 Фурсівської сільської територіальної громади, що на Київщині, [поінформували про систему БПД](#).

Фахівчиня Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області Ольга Апанович розповіла про діяльність системи, основні напрямки роботи, результати та досягнення системи за роки існування в Україні.

Також під час проведення заходу обговорили проблемні питання з якими щодня стикаються

внутрішньопереміщені особи. На сьогодні, на території Пищиківського старостинського округу проживають 28 осіб, які були змушені покинути свої домівки, внаслідок агресії Російської Федерації.

З метою підвищення якості надання правової допомоги, фахівці системи постійно проходять навчання та здобувають нові знання, адже формування професіоналізму працівників є одним із пріоритетних напрямків діяльності системи безоплатної правової допомоги.

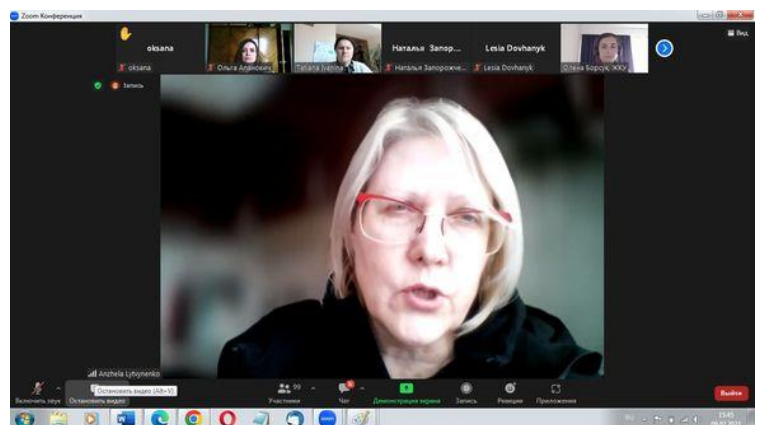

9 та 10 лютого у межах проекту "Розбудова потенціалу жіночих організацій для запобігання та захисту жінок та дівчат від гендерного зумовленого насильства" Жіночого консорціуму України за

підтримки Міжнародного медичного корпусу та фінансування USAID відбувся тренінг на тему: "Створення механізму перенаправлення", в якому прийняла участь фахівчиня Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області Ольга Апанович.

Метою вказаного заходу було створення механізму запобігання та реагування на гендерно-зумовлене насильство, пошук ефективних способів поліпшення інформування громадян щодо послуг, які надають органи державної влади та національні і міжнародні громадські організації у сфері запобігання насильству, а також запровадження процедури перенаправлень.

Під час тренінгу були обговорені важливі питання, що стосуються гендерно-зумовленого насильства, яке російська федерація використовує як один із методів введення війни, психологічного

стресу, якого зазнає населення через те, що потерпіли, стали свідками злочинів, пережили втрату близьких, домівки, роботи.

Окрім того, учасники підняли важливе питання, що стосується обмеженого доступу до послуг, які спрямовані на запобігання насильству в родині, та навели приклади боротьби з вказаною проблемою.

По завершенню тренінгу учасники дійшли до висновку, що запорукою успіху боротьби з гендерно-зумовленим насильством є спільна налагоджена діяльність органів державної влади та громадських організацій, спрямована на запобігання та боротьбу з причинами його виникнення.

1.3 Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

З метою підвищення рівня якості надання послуг БПД виконуються завдання з забезпечення якості надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги працівниками центрів та адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу; вдосконалення процедур доступу до послуг системи БПД; впровадження альтернативних способів вирішення спорів в системі БПД (ЦАС); розроблення та впровадження системи оцінки ефективності надання БПД.

Здійснюється навчання та підвищення кваліфікації працівників Регіонального центру, з урахуванням правових потреб клієнтів (hard skills), проводиться анкетування клієнтів та адвокатів системи БПД, які допомагають з'ясувати рівень задоволеності отриманою послугою та її вдосконалити.

Зокрема, протягом 1 кварталу начальником відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Ольгою Куксою проанкетовано 40 адвокатів, що співпрацюють з Регіональним центром. За результатами анкетування з'ясовано, що абсолютна більшість опитаних задоволена системою розподілу доручень у регіоні, всі адвокати задоволені спілкуванням з представниками центру, 39 опитаних адвокатів планують продовжити співпрацю із системою БПД в наступному році.

Також Регіональним центром проводяться інформаційні заходи з метою поширення інформації про альтернативні способи вирішення спорів.

1.4 Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

Для досягнення даної цілі перед Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги стоять такі завдання як:

- забезпечення раннього доступу до БВПД особам на етапі затримання, досудового розслідування, під час судового процесу та здійснення ефективного захисту їх прав;

- розвиток механізмів моніторингу дотримання прав людей, які мають процесуальний статус підозрюваного, обвинуваченого, свідка, потерпілого, засудженого, затриманого та реагування на порушення таких прав.

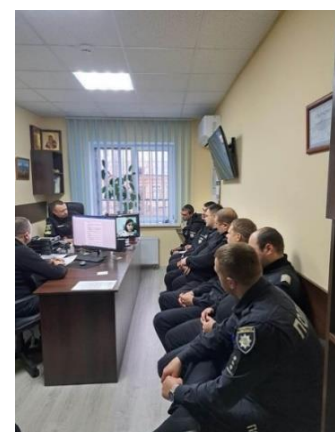
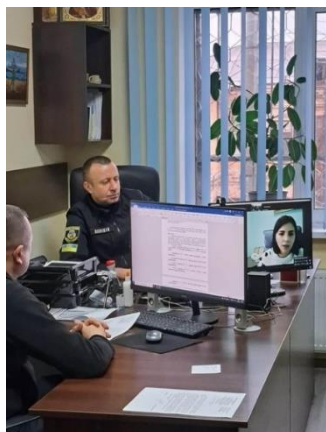
- розвиток механізмів забезпечення надання безоплатної правової допомоги особам звільненим від відбування покарання та особам, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також іншим особам, які потребують соціальної адаптації.

5 січня фахівчиною Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області Дарією Журбенко була [проведена zoom конференція](#) з керівництвом та працівниками ізолятора тимчасового тримання Головного управління Національної поліції Київської області.

На заході обговорювалися зміни, які відбулися у зв'язку з запровадженням пілотного проєкту щодо централізованого прийняття повідомлень про затримання, опрацювання постанов/ухвал про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії та призначення адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу затриманим, підозрюваним, обвинуваченим відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України.

Також працівниця центру Дарія Журбенко розповіла учасникам конференції про особливості роботи центрів системи БПД в умовах запровадження нових змін та висвітлила порядок здійснення такої роботи.

Працівники ІТТ із зацікавленістю слухали про нові зміни в роботі системи БПД та задавали уточнюючі запитання, що стосуються їх взаємодії з Регіональними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Розділ II. Результативні показники діяльності

За оперативною інформацією, з 1 січня по 31 березня 2023 року Регіональним центром видано 1511 доручень адвокатам для надання БВПД, у тому числі:

- 25 – особам, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 40 – особам, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 525 – особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
- 804 – для здійснення захисту за призначенням;
- 51 – для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях;
- 39 – у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;
- 0 – у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);
- 7 – у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК;
- 20 – особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі;

Також видано 1 доручення адвокату для проведення медіації щодо неповнолітнього.

Кругова діаграма щодо розподілу осіб за I квартал 2023 року

З метою підвищення якості надання БВПД регіональним центром упродовж звітного періоду:

- здійснено моніторинг якості роботи адвокатів у __24__ судових засіданнях у кримінальних провадженнях;
- здійснено моніторинг якості роботи адвокатів у __6__ судових засіданнях у цивільних та адміністративних справах;
- проведено __3__ бесіди з клієнтами;
- проведено __16__ анонімних анкетувань адвокатів;
- проведено __78__ перевірок достовірності наданої адвокатами інформації за вразливими категоріями суб'єктів права на БВПД.